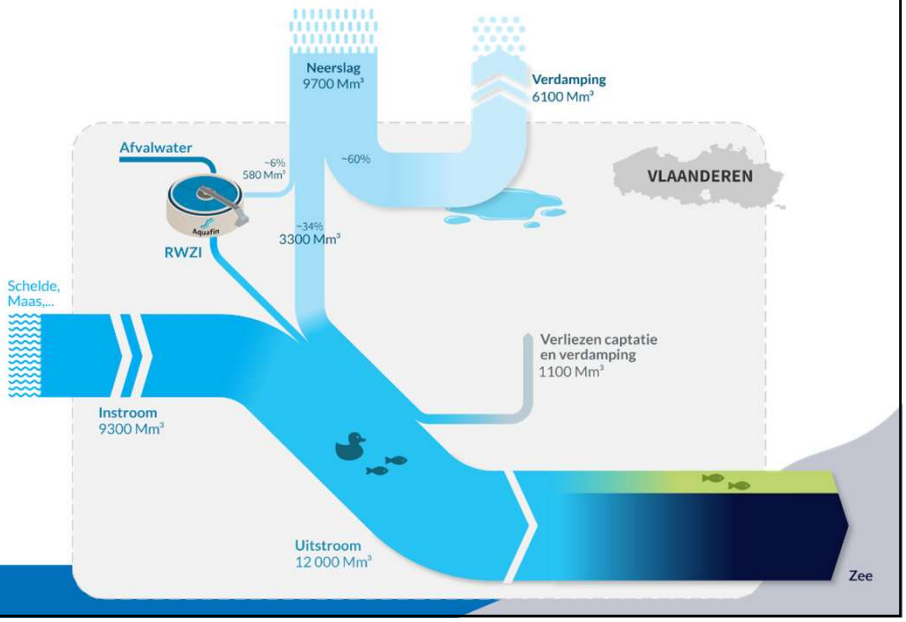
VLARIO
OVERLEGPLATFORM

Hoorzitting Commissie Leefmilieu, Natuur en Ruimtelijke Ordening over droogte, wateroverlast en de Blue Deal

Wendy Francken
Directeur VLARIO

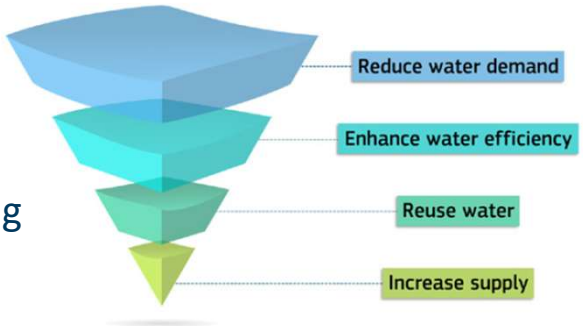

1

VLARIO
OVERLEGPLATFORM

Infiltratie als hefboommaatregel voor droogtebestrijding en waterveiligheid

- Gewestelijke stedenbouwkundige verordening Hemelwater (GSVH)
- Hemelwater-en droogteplannen
- Infiltratiebonus of hemelwaterheffing

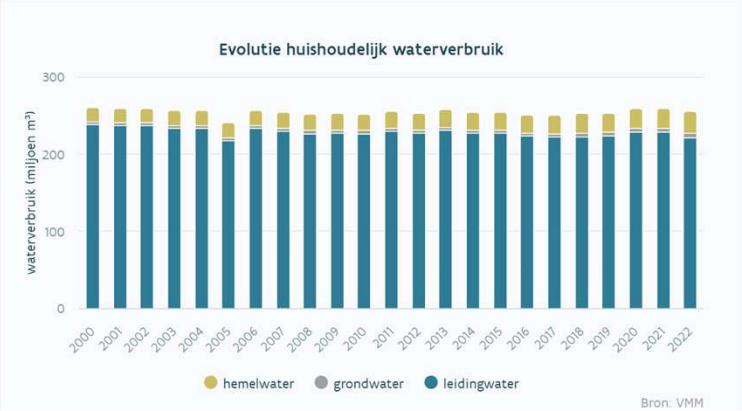
2

2

VLARIO OVERLEGPLATFORM

Privaat domein: GSV Hemelwater werkt!

- Door de GSV Hemelwater zien we een stijging van regenwatergebruik in de tijd. Het werkt, maar gaat traag (per afgeleverde vergunning)
- Ontbreken van handhaving

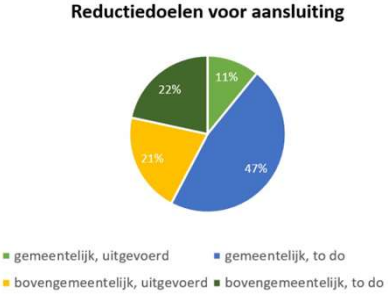
https://vmm.vlaanderen.be/feiten-cijfers/water/drinkwater/indicator-waterverbruik-huishoudens?activeAccordion=c02f3ce0-75d3-497b-90ae-784bf6495fc4

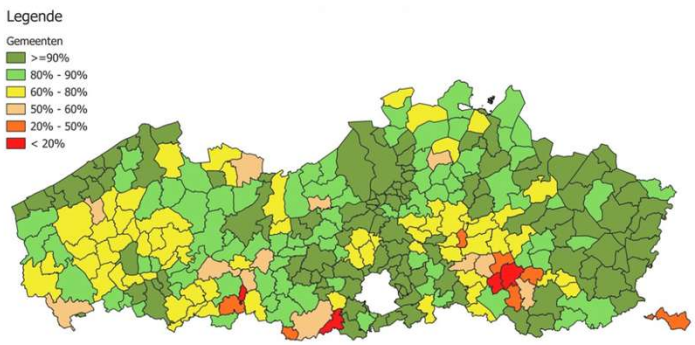
VLARIO OVERLEGPLATFORM

Publiek domein - Integrale benadering van **sanering**, hergebruik en circulair waterbeheer

Uitdaging: meer burgers aansluiten op een zuivering zowel centraal als decentraal

Reductiedoelen per gemeente zijn gekend.

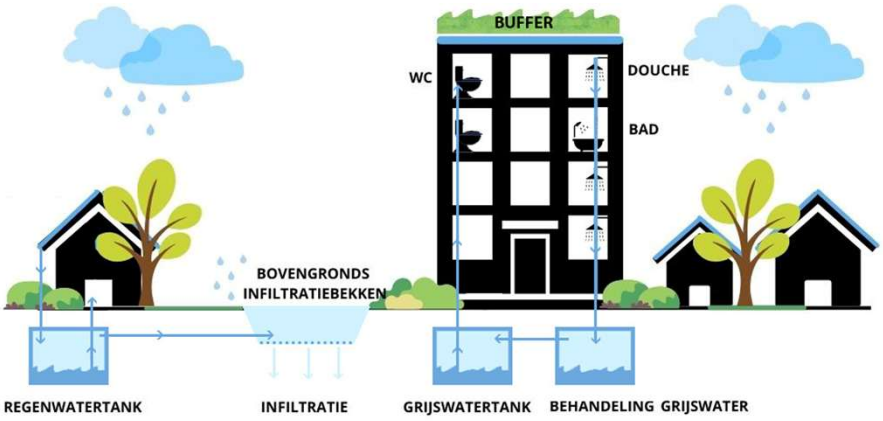

Saneringsgraad mei 2025

Publiek domein - Integrale benadering van sanering, **hergebruik** en circulair waterbeheer

Een besparing van 150 miljoen m³ drinkwater per jaar door waterbewust te bouwen

https://www.vlario.be/waterbewust-bouwen/

5

5

Publiek domein - Integrale benadering van sanering, hergebruik en **circulair waterbeheer**

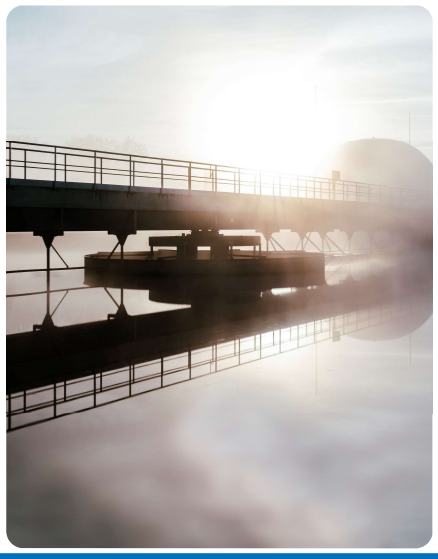
Effluent als alternatieve waterbron

Constante kwaliteit

- 800.000 m³/jaar
- 1/8e beschikbaar voor hergebruik ~ 250 mio liter/dag
- E-flow krijgt steeds voorrang!

Toepassingen

- Drinkwaterproductie
- Opwaardering tot proceswater
- Andere…?
  - Gebruik in landbouw: streng gereglementeerd
  - Andere irrigatietoepassingen: in onderzoek
- Tegengaan verzilting
  - **Interesse in effluentafname? ➔ www.aquamarkt.be**

6

VLARIO OVERLEGPLATFORM

Publiek domein - Integrale benadering van sanering, hergebruik en **circulair waterbeheer**

Hemelwater vasthouden met slimme sturingen

- Gebufferd regenwater herbruiken
- Wateroverlast vermijden bij hevige regen
- Overstorting vermijden
- Waterbeschikbaarheid in droogteperiode

- Bestaande infrastructuur beter benutten
- Aansturing op basis van neerslagvoorspellingen
- Demoprojecten:
  - Restwater: landbouwtoepassingen
  - Bedrijventerreinen in Tielt (Waterproof)
  - Voetbalvelden, groenperken en straatvegen in Kraainem
  - Tuinstraten Antwerpen & Regenplus Tervuren en Zemst: aansturen collectieve hemelwaterputten

Hemelwaterbronnen in jouw buurt? www.aquamarkt.be

7

VLARIO OVERLEGPLATFORM

De rol van lokale besturen: het goede voorbeeld geven

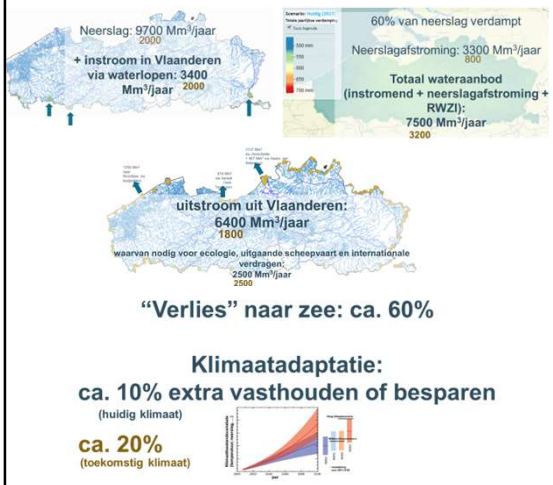
- Klimaatrobuustheid van steden en gemeenten:
  - Publiek domein: eigenaar
    - HWDP – maatregelen uitvoeren → helderheid over de middelen nodig!
    - Verharding wegen steden en gemeenten versus Vlaanderen
      - 2/3 verhard
      - Voor Vlaanderen, 12.000 hectare en voor steden en gemeenten 41.000 hectare
  - Privaat domein: vergunningen en opvolging hiervan
    - Infiltratievoorzieningen
      - Bij een keuring riolering (type nieuwbouw – waar GSVH verplicht is) blijkt bijna 15% van de keuringen een oranje attest te zijn (stedenbouwkundige overtreding waarvoor geen afkeur geldt cfr MB Keuring)

8

8

VLARIO OVERLEGPLATFORM

We zijn goed bezig, maar volhouden!

- ✓ **Infiltreren van 50%** van het **regenwater** dat momenteel naar de riolering loopt: ca. 150 à 200 Mm³/jaar = ca. **4% winst** t.o.v. 60% "verlies" naar zee
- ✓ **Infiltreren van 50%** van het **regenwater** dat momenteel van **privé-tuinen** naar de riolering loopt (via verharding of overloop regenwaterput): ca. 100 Mm³/jaar = ca. **2% winst**
- ✓ **Hergebruik van regenwater** door **alle burgers** voor toiletspoeling, in wasmachine en buitengebruik: ca. 100 Mm³/jaar = ca. **2% winst**
- ✓ **Verminderen drainage vanuit landbouwgronden** naar waterlopen met **20%**: min. **2% winst**, waarschijnlijk meer
- ✓ Voldoende **stuwtjes in grachten** plaatsen om de totale oppervlakteafstroming met **30%** te verminderen = ca. **2% winst**
- ✓ Vervangen van **50%** van het **waterverbruik door bedrijven** vanuit oppervlakte-, grond- en leidingwater door **hergebruik** = ca. 100 Mm³/jaar = ca. **2% winst**
- ✓ Andere opties zijn secundair ….

9

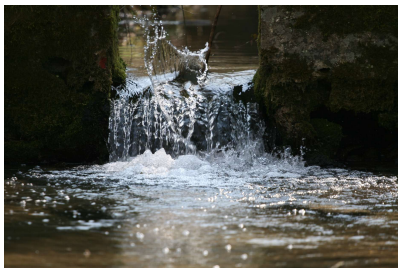
VLARIO OVERLEGPLATFORM

Oproep tot structurele en toekomstgerichte financiering

- Er is geen structurele financiering van het hemelwaterbeleid
- Voorspelbaarheid/zekerheid van subsidies en lokaal pact is noodzakelijk!
- Gemeentelijke saneringsbijdrage is niet in verhouding gestegen met de stijging van de bovengemeentelijke saneringsbijdrage (niet voldoende budget om de doelstellingen te realiseren – 30 mio euro tov 240 mio euro).

De financiering is niet sluitend

1. Gemeentelijk:
   1. Uitbouw: 1,8 miljard euro nog te investeren voor realiseren van de reductiedoelen zoals vastgelegd in de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 → investeringsniveau zou met 100 miljoen euro/jaar moeten toenemen.
   2. Vervangingsinvesteringen: 2 miljard euro (2022-2027) → stijging van 140 miljoen euro nodig

10

10

Infiltratiebonus of hemelwaterheffing

WAT: Wie rechtstreeks regenwater afvoert naar openbaar domein betaalt voor de infrastructuur, afvoer en verwerking van regenwater.
→ Wie dus regenwater op eigen terrein houdt, wordt beloond.

HOE? Voor alle niet-afgekoppelde verharde oppervlaktes. Het basisprincipe is dat men betaalt voor alle verharde oppervlakten waarvan het regenwater rechtstreeks in de riolering of het regenwaternetwerk wordt geloosd, en niet betaalt voor de verharde oppervlaktes waarvan men het water ter plekke infiltreert. In die zin is de infiltratiebonus een **vermijdbare hemelwaterretributie**.

https://www.vlario.be/infiltratiebonus/

11

11

Rol van VLARIO in deze transitie

- **Delen** van kennis, praktijkervaring en innovaties met lokale besturen, waterbeheerders en uitvoerders;
- **Faciliteren** van samenwerking en afstemming tussen diverse stakeholders;
- **Ontwikkelen** van tools, richtlijnen en opleidingen die de implementatie en handhaving bevorderen;
- **Stimuleren** van onderzoek en experimenten rond infiltratie, circulair watergebruik en klimaatadaptatie;
- **Fungeren als platform** voor overleg tussen beleidsniveaus, sectoren en disciplines.

12

12

VLARIO
OVERLEGPLATFORM

Volg ons op

Contacteer ons via info@vlario.be of 03/827.51.30

13

VLARIO
OVERLEGPLATFORM

14